

AȘEZĂRILE DIN SOCIETATEA PRIMITIVĂ ȘI SCLAVAGISTĂ IN REGIUNEA DUNĂREA DE JOS

Raport sumar asupra campaniei de săpături arheologice dela Zimnicea

Obiectivele campaniei 1949 dela Zimnicea se degajaseră destul de limpede din rezultatele campaniei anterioare (1948) ¹⁾. Reamintim că în 1948 se atacase pe de o parte — prin largi sondagii — promontoriul „Cetății”, iar pe de altă parte — prin două săpături totale de tumuli funerari (C 1 și C 2) — vastul cimitir tumular din preajma „Cetății”.

Ca un element de surpriză — în sensul că el a apărut în săpăturile din 1948 în afara previziunilor noastre, — semnalasem descoperirea unor urme de locuire (pe „Cetățuie”) și a unui număr destul de însemnat de înmormântări (în C 2) din epoca evului mediu românesc, urme pe care le datasem ipotetic în perioada cuprinsă între secolele 13—15 din era noastră.

Campania 1949 urma să extindă și să adâncească explorarea în sectoarele amintite și anume, precis, să se desvolte în chipul următor :

1. Pe „Cetate” prin săpături pe o mai largă suprafață să se verifice existența presupusă în urma săpăturilor din 1948 a construcțiilor de apărare și de locuit din colțurile NE și SE ale „Cetății”. Totodată să se caute o confirmare pe spațiu mai larg și o precizare a stratigrafiei depunerilor arheologice întâlnite în 1948 și în plus să se înceapă recoltarea sistematică a unor materiale reprezentative pentru fiecare nivel arheologic identificat.

2. În necropola tumulară trebuia să se caute o verificare a rezultatelor obținute în 1948 și totodată o îmbogățire a observațiilor făcute în campania anterioară. Aceasta în vederea stabilirii definitive a riturilor de înmormântare și a cronologiei exacte a diferitelor înmormântări.

3. În ceea ce privește complexul așezărilor din evul mediu pe teritoriul R.P.R. trebuia ca prin găsirea și săparea mai multor bordeie să se completeze seria de tipuri ale inventarului ceramic și din alte materiale și să se caute, prin această îmbogățire a materialelor, ca și prin alte elemente directe de datare, a se preciza data exactă a acestei locuiri pe teritoriul R.P.R.

În vederea rezolvării temelor menționate sub 1, s'au executat pe „Cetate”

1) A se vedea raportul preliminar asupra săpăturilor din 1948 dela Zimnicea în revista „Studii” Nr. 1 pe 1949.

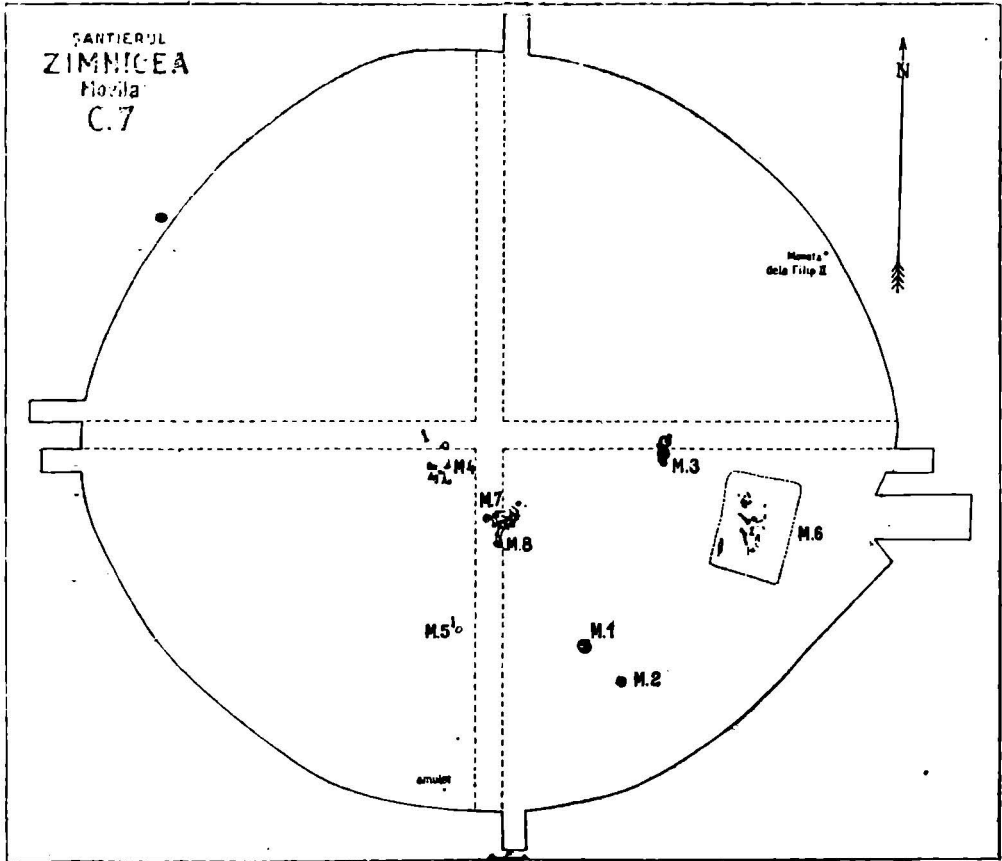
săpăturile VI, VI 1, VII și VII 1 în colțul de SE al promontoriului. S'a ales deocamdată această porțiune de teren, deoarece în primul rând săpătura V din 1948 ne semnalase în această regiune existența unor depuneri mai bogate în materiale hellenistice de import, iar pe de altă parte resturile de construcții de lemn întâlnite în acest sector în straturile adânci, în săpătura din campania 1948, indicau aci construcții mai puțin importante; am socotit deci că este mai bine ca înainte de a ataca presupusele construcții din colțul NE să ne creiem o bază de experiență în sectorul de SE. Săpătura VI—VII a constat într'o secționare în echer a porțiunii de teren respective (șanțurile VI și VII late de 3 m.) și într'o extindere pe suprafață mare în unghiul astfel creat (săpăturile VI 1 — VII 1). Această săpătură pe suprafață largă a avut drept scop explorarea cât mai intensivă a ultimului strat de resturi de locuire, păstrat în urme mai consistente în acest sector, pentru a începe astfel realizarea intenției amintite de a obține materiale mai bogate și tipice pentru fiecare nivel de locuire identificat la Zimnicea. Aceasta înseamnă că în timp ce secțiunile VI și VII au fost săpate până la baza depunerilor arheologice întâlnite, extinderea VI 1 — VII 1 nu a fost săpată decât până la baza ultimului nivel de locuire consistent. În total săpăturile VI, VI 1, VII și VII 1, au afectat o suprafață de peste 450 m.p. Adâncimea maximă la care s'a săpat a fost de 2,70 m. și cea minimă de 1 m.

Rezultatele obținute nu pot fi relatate aici decât în mod cu totul general. Un mare număr de detalii semnificative vor putea fi comunicate deabia după o prelucrare atență a materialului recoltat și o raportare minuțioasă a lui la nivelele arheologice constatate.

Secțiunea VI ne-a arătat în primul rând că presupunerea noastră privind existența în această regiune a unor construcții de lemn nu a fost justă. Departe de a reprezenta un centru de intensă locuire, punctul acesta mai ridicat din teren s'a dovedit a nu fi altceva decât tot o văluire naturală a terenului, la fel cu cea constatată în 1948, pe latura de nord a „Cetății”, unde, după cum putem reaminti, se presupusese existența unui val de apărare. Problema originii resturilor de lemn carbonizat care impestrează depunerile arheologice cele mai adânci de pe întreaga „Cetate” se pune în urma acestui rezultat și mai acut decât până acum. Socotim că sectorul de NE al „Cetății” capătă din acest punct de vedere o importanță sporită. În rest, atât secțiunea VI cât și secțiunea VII au confirmat și precizat stratigrafia depunerilor arheologice din cea de a doua epocă a fierului dela Zimnicea. Ca elemente noi putem semnală descoperirea sub baza depunerilor din Latène a unor inhumări anterioare epocii Latène, inhumări a căror poziție coincide cu cea a celor descoperite în 1948 în tumuli C 1 și C 2 și a căror dată s'a precizat de data aceasta prin descoperirea la una din ele a unui obiect caracteristic din prima epocă a fierului (Hallstatt). În felul acesta problema unei continuități între prima și cea de a doua epocă a fierului se conturează la Zimnicea în mod mai precis — și vom vedea că nu numai în acest punct al săpăturii. Din descoperirile din acest sector trebuie reținut pentru moment amănuntul orientării înmormântării cu capul la sud și al poziției întinse pe spate.

După cum s'a amintit mai sus, săpăturile efectuate în colțul de SE al „Cetății” au fost folosite pentru explorarea mai intensivă și mai atență a ultimului nivel de locuire Latène din acest sector. În lărgirea făcută s'au putut desveli o serie de locuințe construite din lemn și chirpic și care au fost distruse prin incendiu. Pe lângă identificarea precisă a acestui ultim nivel important de locuire Latène dela Zimnicea, s'au putut recolta și numeroase materiale caracteristice. Prin constituirea și extinderea săpăturilor din acest sector se va putea în viitor reconstitui dispoziția locuințelor în teren, pentru această fază, într'un întreg *cartier* al așezării. Rezultatele obținute aici în ceea ce privește determinarea materialelor vor putea avea în viitor și o oarecare importanță mai largă în cadrul studiului evoluției Latène-ului geto-dacic, prin faptul că în linii mari acest nivel are o poziție cronologică certă. La baza acestui nivel, pătrunzând ușor (5 cm.) în depunerile nivelului anterior, depuneri care constau din cenușă, s'a descoperit o monedă de bronz de modul mic, nu prea mult circulată, bătută în orașul grecesc an-

tic Odessos (Varna de astăzi) și făcând parte din seria monetelor autonome a aceluia oraș. Data emisiunii acestui tip de monedă se plasează spre sfârșitul secolului al 2-lea î. e. n. Fiind vorba de o monedă de bronz, ea este desigur expresia unor relații de comerț sau de altfel între Zimnicea și coasta tracică a Mării Negre, într-o epocă apropiată de data emisiunii monetei găsite. Credem că nu greșim dacă luăm pentru moment data de 100 î. e. n. drept epocă aproximativă în care se plasează ultimul strat consistent de locuire Latene dela Zimnicea. Acest fapt confirmă în chipul cel mai clar impresiile căpătate încă din prima campanie de săpături dela Zimnicea, impresii care indicau în materialele de acolo lipsa unor urme

din sec. I î. e. n., sau mai exact vorbind din epoca de mare înflorire a puterii geto-dacice în vremea lui Burebista. O concluzie prudentă ar fi așa dar, pentru moment, că ultimul strat consistent de locuire Latene dela Zimnicea este anterior epocii Burebista și reprezintă o continuare a locuirii anterioare de acolo, care, potrivit indicației date de moneda din Odessos, se plasează cu nivelul ei imediat anterior celui cărui îi atribuim moneda, în sec. 2 î. e. n. Ținând seama de faptul că atât în descoperirile din 1948 cât și în cele din anul acesta, cele mai vechi elemente de datare descoperite în cuprinsul locuirii Latene dela Zimnicea ne indică sec. al 4-lea al erii noastre, obținem o încadrare cronologică a locuirii Latene de

alci între sec. 4—1 în. e. n. Moneta oraşului Odessos găsită în săpături, ca şi o altă monedă de bronz bătută de acelaş oraş şi găsită întâmplător de un locuitor la suprafaţă pe „Cetate” ne mai indică în plus o orientare semnificativă a legăturilor externe pe care le întreţinea aşezarea getică dela Zimnicea în epoca respectivă, orientare care se îndreaptă după cum vedem în direcţia centrelor greceşti de pe ţărmul Mării Negre din Tracia. Vom vedea că şi după alte date legăturile sud-dunărene, balcanice, ale Zimnicei sunt confirmate. Nu este inutil să subliniem încă de pe acum că în general materialele dela Zimnicea documentează o foarte strânsă legătură între acest centru getic şi centrele tracice din sudul Dunării. Ir. schimb, legăturile cu coloniile greceşti de pe ţărmul dobrogean al Mării Negre nu se semnalează până în prezent prin nicio documentare certă. În ceea ce priveşte documentarea materială pentru etapele mai vechi ale locuirii Latene dela Zimnicea, secţiunea VII ne-a pus la dispoziţie elemente preţioase, care după ce vor fi clasate şi studiate, vor permite o definire mai preţioasă a aspectului civilizaţiei materiale getice din sec. 4—3 în. de e. n.

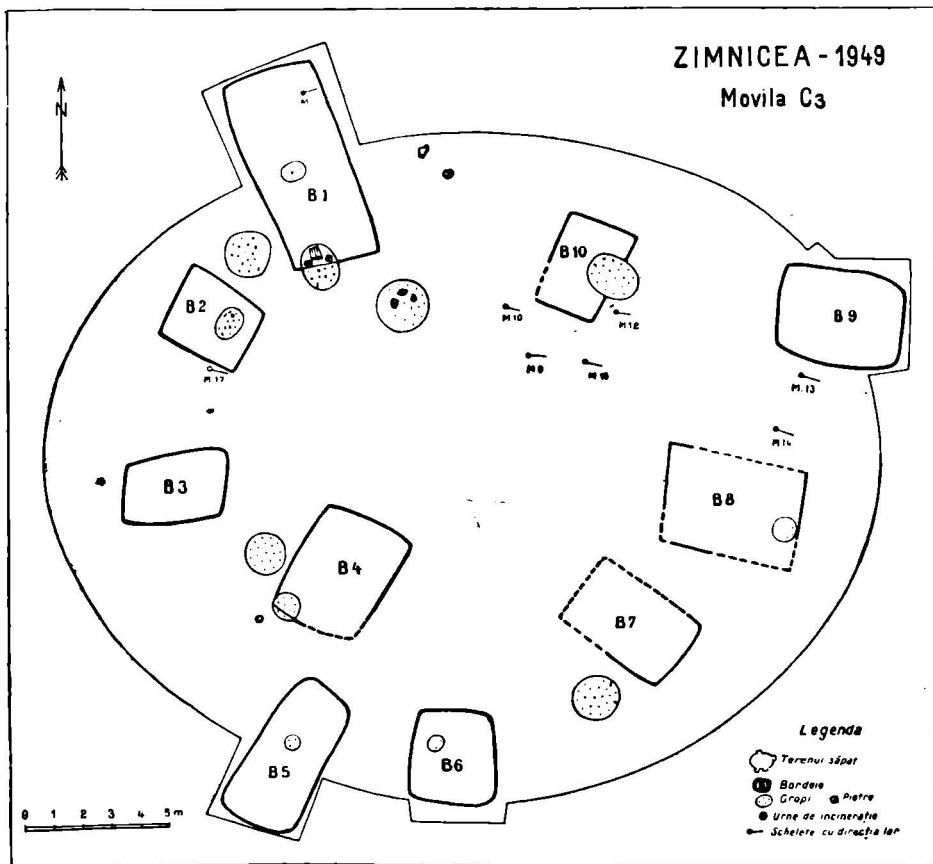
În afară de aceasta, stratigrafia materialelor de pe „Cetate” va ajuta şi completă inscrierea cronologică a materialelor recoltate în necropolă.

S'a vorbit până în prezent despre ultimul strat *consistent* de locuire Latene dela Zimnicea. Aceasta pentru motivul că în săpăturile din anul acesta s'au descoperit rare indicii, dar certe, ale unei uşoare locuiri şi dintr'o epocă ulterioară, anume din sec. 1 e. n. S'ar putea să fie vorba de elemente risipite, deoarece până în prezent nu am putut identifica un nivel clar de depuneri arheologice care să corespundă unei astfel de locuiri. Problema rămâne să fie limpezită prin săpăturile ulterioare din întreg complexul dela Zimnicea.

În afară de observaţiile cu privire la locuirea din Latene făcută în săpăturile de pe „Cetate”, s'a mai constatat prezenţa unei slabe locuiri, în sectorul săpat, şi în epoca veche românească.

În necropola tumulară din preajma „Cetăţii” s'au atacat, în cursul campaniei 1949, o serie de noi movile; sunt săpăturile notate pe plan cu siglele C. 3 — C 7. Dintre acestea, cele notate cu C 4 şi C 5 s'au dovedit a nu fi movile funerare, în timp ce C. 3, C. 6 şi C 7 au adus contribuţii importante la studiul înmormântărilor getice în Latene. Pentru a nu da o întindere prea mare prezentului raport, vom expune sintetic rezultatele cu privire la descoperirile cu caracter funerar făcute în tumulii C. 3, C 6 şi C 7. Trebuie subliniat dela început că în urma experienţei făcută în campania trecută, anul acesta movilele funerare au fost săpate în întregime prin sistemul sectoarelor cu două profile transversale permanente. Săparea tumulului funerar C 3 (ca. 600 m. p. în suprafaţă, înalt de 1 m), care reprezintă movila cea mai înaltă din întregul grup de morminte din preajma „Cetăţii”, ne-a înşelat aşteptările în ceea ce priveşte mormântul principal; în schimb, ea a dus în altă direcţie la rezultate remarcabile, care compensează din plin pierderea mormântului principal. Acesta a fost jefuit probabil într'o epocă destul de veche, eventual chiar în antichitate. Pe vârful movilei s'a instalat apoi un alt mormânt din epoca Latene, care şi el a fost deranjat şi jefuit în parte prin săpături ulterioare. În mantaşa movilei au fost instalate în epoca Latene un număr de 9 morminte de incinerare în urnă. Acest lucru confirmă încăodată şi ritul de înmormântare constat anterior, şi obiceiul de a practica înmormântări secundare în tumulii construiţi iniţial pentru o înmormântare deosebită, în genere a unui luptător.

O diferențiere socială în cuprinsul tribului respectiv se degajează, credem, din însăși acest tratament deosebit; pe de o parte înmormântarea unor membri ai tribului într'un tumul special construit pentru ei, iar pe de altă parte plasarea unor alte înmormântări mai simple (în urnă) în mantaua unui tumul deja existent. O observație nouă a putut fi făcută în movila C 3: o înmormântare de luptător în urnă, unde s'au pus ca ofrande pe lângă toporul de luptă din fier, acoperit cu o pânză din care s'au păstrat resturi clare și un număr de săgeți de bronz. Această

observație arată că și în cuprinsul masei luptătorilor au existat diferențieri, deoarece în mod obișnuit până acuma luptătorii au fost întâlniți înmormântați în movilele construite special pentru ei. Săpătura C 3 a dovedit că movila funerară din epoca Latène a fost construită pe un teren în cuprinsul căruia se afla un adevărat cimitir anterior de înmormântări, cu schelete chiruite, dintre care majoritatea celor care sunt însoțite de inventar aparțin sfârșitului epocii de bronz.

Aceasta înseamnă că în regiunea din jurul movilei va trebui să se caute în viitor restul acestui cimitir mai vechi. Atât pe suprafața movilei C 3, cât și în jurul ei s'au descoperit în grupare masată numeroase bordeie românești din evul mediu, asupra cărora se va insista mai jos.

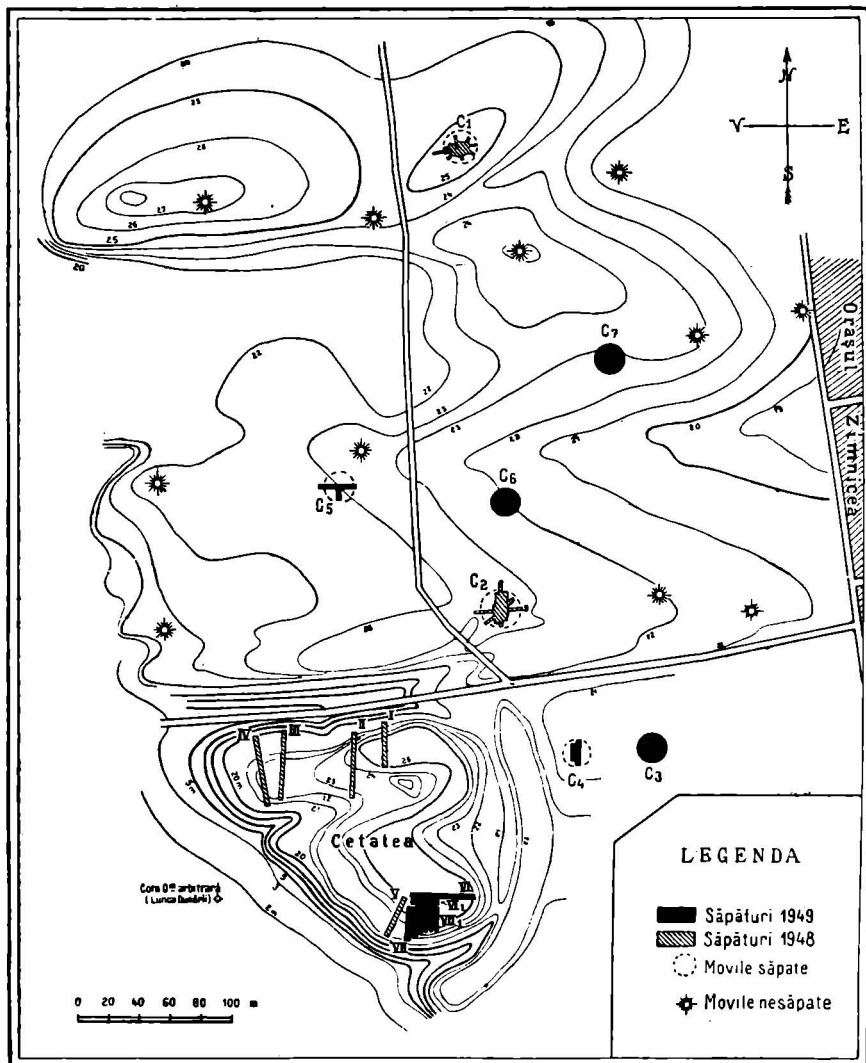
Tumulul funerar C 6 a fost săpat deasemenea în întregime. În el s'a descoperit un mormânt principal, așezat liber în pământ și conținând pe lângă grămada de oase incinerate ale decedatului și un număr de peste 20 săgeți de bronz, dintre care majoritatea s'au găsit risipite de către șoarecii de pământ pe întreaga suprafață a movilei. La marginea movilei, zăcând pe vechea suprafață a solului, s'a descoperit o monedă de bronz a lui Alexandru cel Mare. Asupra semnificației acestei descoperiri vom reveni mai jos, atunci când vom discuta situația din C. 7.

C 7 a conținut un număr mai mare de morminte și a dus la descoperiri care au furnizat date noi asupra riturilor de înmormântare din Latène. Mormântul principal din centrul movilei a fost al unei fetițe incinerate, cu oasele așezate direct pe pământ, fără urnă, iar în preajmă podoabe (5 perle de aur, un pendanticiv de argint, o oglindă de bronz, trei fibule de argint). Sectorul de sud-est al movilei a conținut, îngropate ulterior în manta, un număr de 3 morminte cu urnă, dintre care se detașează un mormânt dublu, reprezentând prima descoperire de acest fel înregistrată până acum. Este vorba de 2 urne funerare similare așezate alături, înconjurate de vase adiacente, acoperite fiecare cu un capac propriu, și apoi acoperite încăodată amândouă cu un capac comun. Examinarea oaselor incinerate găsite în aceste urne ne va arăta poate raportul probabil care a existat între acești doi indivizi, înfrățiți oarecum în moarte. Dar descoperirea făcută în acest sector al movilei C 7, care pare a fi cea mai importantă, este aceea a unei instalații pentru arderea morților găsită *in situ*. Este probabil că după incinerarea mortului, nu s'a mai putut proceda la operațiile ulterioare, anume strângerea oaselor calcinate și a ofrandelor și înmormântarea lor într'o movilă, ci întreaga instalație a fost părăsită din cauze necunoscute, prăbușindu-se și îngropându-se apoi în pământ. Observațiile făcute cu prilejul studierii atente a acestei descoperiri — în care corpul decedatului a fost găsit în resturi clare, calcinat în cuprinsul instalației, — au dus la concluzia că incinerarea morților nu se făcea, cum s'ar fi putut crede, pe un rug, ci într'un cuptor construit din pietre și lut. Înăuntrul acestui cuptor decedatul a fost găsit așezat în orientarea obișnuită a mormintelor Latène dela Zimnicea, anume cu capul la sud și picioarele la nord, întins pe spate, alături de ei, în stânga lui, la cap, fiind așezate în lung 2 lănci de fier, dintre care una de dimensiuni respectabile. Este vorba așa dar de un luptător. În cuprinsul cuptorului erau dispuse cu prilejul incinerării un număr destul de mare de vase de lut, care conțineau desigur ofrande, și ale căror tipuri reprezintă exclusiv amfore de tip grecesc și amfore craterice și străchini de tip local. Toate aceste vase de lut, al căror număr se va putea ști numai după reconstituirea lor (10—12 vase mari) au fost găsite calcinate și zdrobite deasupra corpului decedatului. După observațiile făcute, baza cuptorului a fost rectangulară, iar gura lui către nord.

Și în C 7, tot la marginea movilei și zăcând tot pe vechiul nivel al solului (pe humusul preistoric) deasupra căruia s'a construit movila, s'a descoperit, de data aceasta o monedă de bronz a regelui Filip al 2-lea al Macedoniei, deci din prima parte a celei de a doua jumătăți a sec. 4 î. e. n. Aceste descoperiri de monete

macedonene de bronz din sec. al 4-lea, în cuprinsul movilelor C 6 și C 7, pun o serie de probleme, dintre care unele trebuiesc discutate chiar aici. Întâi, descoperi.

ZIMNICEA PLANUL SĂPĂTURILOR ARHEOLOGICE

.rea lor în cuprinsul unei movile funerare poate fi fortuită: ele au putut să zacă la suprafața solului, înainte de construirea movilelor și movilele să fi fost construite întâmplător, deasupra lor. În acest caz ele ar documenta doar existența unei lo-

cui Latène în regiune în sec. al 4-lea î. e. n. Căci nu ni se pare a fi îndoială că avem de a face cu tipuri emise în timpul vieții celor doi regi și că aceste monete fiind de bronz nu reprezintă relicve ale unui trecut mai îndepărtat într'o epocă mai nouă. În afară de aceasta, oricum am privi aspectul cronologic și stratigrafic al acestor descoperiri, ele indică neechivoc o orientare semnificativă a legăturilor externe ale Zimnicei getice. Însă această dublă coincidență, a descoperirii a două monete de bronz a celor doi mari regi macedoneni, tocmai sub două movile funereare, poate părea ciudată. Și, în cazul acesta, prezența lor la baza movilelor funereare poate fi interpretată drept rezultatul unei depuneri intenționate, ceea ce înseamnă că ele datează momentul construirii movilelor. Se câștigă în felul acesta un prețios element de datare pentru epoca construirii celor două movile și implicit cel puțin pentru mormintele principale din ele. Dealtfel tipurile de obiecte găsite în cele două morminte principale sprijină această din urmă ipoteză.

Elemente din prima epocă a fierului (Hallstatt) au fost descoperite deocamdată sporadic în sectorul săpăturii C 5, care s'a dovedit a nu fi atacat, cum crezusem, o movilă funerară, ci un dâmb conținând resturi difuze de locuire. În felul acesta problema antecedentelor hallstattiene ale locuirii getice din Latène dela Zimnicea, începe să capete construcții mai accentuate. Dacă ținem seama și de urmele din epoca de bronz descoperite până acum la Zimnicea, ne putem imagina cum se desemnează o dăinuire a locuirii în această regiune din epoca de bronz, până spre sfârșitul Latène-ului, urmând să se precizeze prin săpăturile viitoare în ce măsură avem de a face cu o continuitate perfectă și care au fost aspectele concrete pe care le-a avut această continuitate la Zimnicea.

Mormintele getice din epoca Latène descoperite în cursul campaniei 1949 au furnizat în afară de observațiile generale pe care le-am amintit, un număr destul de mare de tipuri de vase de lut ars și de obiecte de metal și alte materiale, al căror studiu de amănunt, ce urmează să se facă, va permite pe de o parte o cronologizare mai exactă a tipurilor de antichități getice din perioada dintre sec. 4-1 î. e. n., iar pe de altă parte, concluzii destul de nete cu privire la starea economică și socială și la legăturile externe ale tribului respectiv. Este destul să amintim 2 sectoare în care se pot aștepta dela acest studiu concluzii noi concrete: evoluția fibulelor de tip traco-getic și legăturile strânse dintre masa geto-dacică dela nord de Dunăre și din podișul ardelean și masa tracică din peninsula Balcanică.

În cuprinsul movilei C 3, ca și alături de ea în săpătura C 4, — unde iarăși nu a fost movilă funerară ci un dâmb natural — s'au descoperit un număr de 11 bordeie românești. Urmele descoperite în preajmă arată că această aglomerare de bordeie românești se întinde spre tot terenul din jur. Socotim îndreptățită concluzia că ne aflăm în această regiune într'un sector important al satului românesc a cărui topografie începe astfel a se preciza, mai ales dacă ținem seama de faptul că la nord de șanțul de apărare al „Cetății” (în regiunea săpăturilor C 1, C 2 și C 5 — C 7) nu s'a găsit până în prezent nicio urmă de locuire românească, în afară de cimitirul atins în sectorul săpăturii C 2. Dintre descoperirile făcute în cuprinsul bordeielor românești, și lăsând la o parte pentru moment detalii de construcție a lor, trebuie să semnalăm în primul rând elementele care ne îngăduie o datare certă a acestui complex românesc. Aceste elemente sunt până în prezent următoarele: În bordeiul nr. 4 din C 3 au fost descoperite 2 monete de argint

bătute de către Vladislav I al Țării Românești (a doua jumătate a sec. al XIV-lea e. n.). În regiunea dela sud de C 3 și C 4, regiune unde bănuim că se extinde aglomerarea de bordeie românești, s'a descoperit la suprafață o monetă de bronz bulgărească, de tipul bătut de către Țarul Ivan Alexandru împreună cu fiul său Mihail, tip a cărui emisiune a durat până la 1355, dată dela care înainte Țarul Ivan Alexandru bate monetă numai cu efigia lui singur. Alte două monete de bronz bulgărești, găsite tot în preajma bordeielor românești, au fost bătute, una de Țarul bulgar Mihail Sișman (1323-1339), iar cealaltă de Ivan Alexandru cu fiul său Mihail. La aceste elemente directe și concrete se adaugă considerația că nici în săpături și nici în descoperirile întâmplătoare nu s'a semnalat până în prezent la Zimnicea nicio monetă ulterioară acestei epoci — nici măcar de a lui Mircea cel Bătrân. Ne socotim îndreptățiți așa dar să admitem că locuirea românească dela Zimnicea se situează în a doua jumătate a sec. al XIV-lea din e. n. Ea a putut desigur continua și în sec. XV, dar ceea ce interesează în primul rând este a se stabili care este epoca în care trebuie ancorată perioada principală de locuire românească de aci.

Săpăturile din 1949 au îmbogățit în chip esențial și substanțial, materialele românești recoltate până acum la Zimnicea. Practicarea agriculturii a fost dovedită prin descoperirea în bordeiul din C 3 a unei cantități importante de cereale carbonizate (grâu și mei). Cerealele erau ținute într'un sac ale cărui resturi s'au păstrat. În privința faunei domestice semnalăm descoperirea unor oase de pasăre în bordeiul nr. 2 și a cojilor de ouă de pasăre în absolut fiecare bordei. În legătură cu practicarea creșterii vitelor și a comerțului de vite este semnificativă descoperirea unui instrument de fier pentru marcat vitele. Utilajul de fier se dovedește a fi fost bogat și variat, printre descoperiri figurând mici săpăligi, clește de foc, dalte, foarfecă, undrele, undițe, etc. Reflexe ale cavaleriesmului feudal se manifestă în descoperirea unui pinten fragmentar și al unei apărătoare de picior (cnemidă), — piesă din armură. Apoi vârfuri de săgeți de fier.

Ceramica românească, dintre care o bună parte smălțuită și frumos decorată, de tradiție bizantină, este foarte bogat reprezentată prin descoperirile din anul acesta înfățișând o serie variată și completă a ceramicii românești din sec. al 14-lea. Ca forme constante se întâlnesc străchinile, cămile, ulcioarele, (toate smălțuite), apoi, nesmălțuite, oalele de fier cu o toartă și unele ulcioare. Vase de provizie nu s'au găsit și nici vase de metal.

Legătura dintre aceste bordeie și indivizii înmormântați în cimitirul creștin descoperit anul trecut în sectorul săpăturii C 2, este stabilită, dacă mai era nevoie, de descoperirea în cuprinsul bordeielor a unui număr de oca 15 butoni sferici pentru haine, de exact același tip cu acela care împodobeau îmbrăcămintea morților din cimitir.

Socotim în genere că săpăturile din 1949 dela Zimnicea și-au atins în cadrul campaniei efectuate obiectivul fixat și definit în tema „Urmărirea așezărilor din societatea primitivă și sclavagistă din regiunea Dunărea de jos”. Ele au precizat și mai mult problemele de amănunt care se pun în legătură cu tema amintită și au scos la suprafață o serie de alte noi probleme. Desigur că față de întinderea în spațiu a complexului dela Zimnicea, săpăturile efectuate până acum au un caracter de început și sunt incomplete. Pornite pentru cercetarea în principal a Latên-ului gețic, săpăturile dela Zimnicea s'au dovedit fructuoase și pentru studiul

în ansamblu mai mare al așezărilor oamenilor din societatea primitivă în regiunea respectivă și în afară de aceasta pentru studiul și ilustrarea vieții populare românești din sec. al 14-lea. Aceste considerații, precum și aceea că pe baza experienței practico-tehnice, stratigrafice și topografice acumulate până în prezent la Zimnicea, acest șantier poate servi și în viitor, mai eficient și mai util, drept șantier-școală.

A. Alexandrescu, N. A. Iăniloaei, B. Mitrea, I. Barnea, S. Casan, C. Mateescu, I. Nestor, A. Nițu, P. Polonic, M. Paunțev, V. Zirra.

Responsabil

I. NESTOR